

מסורת הש"ס

6) ג'יל מליך קנינמ  
הלקוח, (ג) ג'יל מליך כ"ח  
ע"י, (ד) ג'יל רבא,  
ע"י, (ה) נכסת מ"י, (ו) ג'יל  
ויאלמנ ע' תוספת מנה  
כא, (ז) ע' סהדין ל"ח,  
(ח) מ"ה: משנה,

תורה אור השלם

- 1. כלא מטא על  
נבוכדנצר מלכא;  
2. לקצת ירחין תרי  
די קבל מלך יהוד;  
3. בה אמר' על שלשה  
פשעי אדום ועל ארבעה  
לא אשיבו על דרשו  
ברב אדו ושנת רחמי;  
4. כר' ר' אבהו ור' אבהו  
שקדו נצח עמוס א יא  
כ יר מנה ור' יהודה  
אור הדרן חיים טובותא  
משי' ו כ  
5. בהתהלכך תנחה  
אתך בשבכך חשור  
עליך והקדוה היא  
התיק; משיל' ו כ  
6. מים רבים לא יכילו  
לבבות לא תאהבה  
ונצרות לא תושפת אם  
יתן איש את כל הון ביתו  
קאהבה בו; לבחו: ח  
7. לאמר אליהם עובי  
דרשו ותפשעו די אן  
מעיל: תהלים עא יא  
8. כ"י א"לדך מתהלך  
בקרב מלך להצילך  
ולתת איבך לפניך יהיה  
מקדש קדוש ולא יראה  
בך ערות דבר ושב  
מאחריך: דברים כג כ

גהרות הב"ח

8) ג' הליסטיס מ"ל  
וכן נכל פסוק: (ג) רש"י  
ד"ה אמר כ' יוסף ו'י  
דקמור בלישמי קמא:  
(ג) תוס' על מלוא ו'י  
ולי דמלא מלך רע  
לא מלל:

גליון הש"ס

גמ' בין שעלה קמור  
הסחי: ט"ן פסוק: כ' ע"א  
נכש"י ד"ה כ' ט"ן:

מוסף רש"י

ונטרן להו לגבריהו.  
מחמת נלעלין ומחמת  
לס רשת ללח וללח  
תורה כסיר אחת: (ברכות  
ו'.) לא כשמינת אחי  
עוריה: על שם עוריה  
עסק כפרקמטיא ויסק  
לרב שמעון אחי כשה  
שהיה עסק בתורה והמט  
ניתיב סיה חלק למורה  
כשר תלמודו של שמעון  
לפיך קמא על שמו של  
על ידו וכו' ב'.

היה נוטל פרק שלישי סוטה

כא.

עין משפט  
נר מצוה

כב א מ"י פ"ה מל' מ"ח  
הל' 6 ופ"ג מל' מ"ח  
פועה הל' 6 סמך ע"ן  
י עופ"ע י"ד סמך רמ  
ע"פ: 1  
כב ב מ"י פ"ג מל' מ"ח  
פועה הל' 6:

תוספות שאנין

דלא מסק דנא עליה  
ואין מסקין מן השמים  
לפקוד עונותיהם עליהם  
בעולם הזה אבל ישראל  
מספרין ליפ"ע בעולם הזה  
מפוקדון אחיהם. אלא  
מעתה דואג ואחיותפל כו  
אמאי לא מנין עלייהו מנין  
לא דואג אלא ר"ל אמאי  
לא מציל עלייהו: אלמלי  
דרשו דואג ואחיותפל הכי  
לא דרשו בתר דוד מאי  
דרשו וכו'. נראה דל"ג  
דואג שריר על משה  
בת שבט קיימין הכא  
דדואג פת כב ובערו  
ימים רבים כדאמר בחלק  
דדואג ואחיותפל אל ראו  
זה את זה שדואג היה  
בימי שאל ואחיותפל  
כפי דוד ובת שבע היה  
כפי אליעזר והוא היה  
ואחיותפל כדכתיב בסוף  
וכן מוכח (כ"י) (ב' מוס')  
ולא מצינו ששעה דוד רק  
כדבר אוריה החתי וקרא  
דלא יהיה כן ערות דבר  
איירי בערות ממש. והיינו  
כמעשה בת שבע לפי  
ל"ג דואג ואי"ג שכתוב  
ככל הספרים אלא (כ"י)  
ואחיותפל לכו. וכדכשפטן  
אחי עוריה תנא הוא ולכו  
תורה על ידי אחיו שהיה  
יוסק כפרקמטיא ומפרשו  
כ"י שיתלוק בכותל למודו  
של שמעון לכך נקרא על  
שם עוריה אחיו. וכן ר'  
יוחנן למד על ידי נשיא  
שהיה מפורנס: הלל עסק  
בתורה מתוך עני כדאמר  
ב"מא' (ל' בשמיהו שאמר  
ושם רשעים ירקב ואומר  
פי' ר"ג שפי' ושכנא דתרי  
שבנא הוו שבנא הסופר  
צדיק היה כדכתיב לך בא  
אל הסוכן הזה ואל שבנא  
אשר על הבית. וכדכתיב  
אל אליקים אשר על הבית  
ושבנא הסופר כשיצאו אל  
רבשקא. אלמא אחי היה  
בשמי שבנא הראשון אל  
היה אליקים על הבית.  
ומירו אומר הר' אלחנן  
דשבנא הראשון ושכנא  
אשר על הבית אחד  
היה והוא דכתיב אליקים  
אשר על הבית היינו  
ספוטו היה על הבית.

בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה אגוני  
מגנא אצולי' א' מצלא. ומינה מאי הוי דקמני כנרייתא  
תלה את המלוה כנר מה נר אינה מגינה אלל לפי שעה חף מלוה אינה  
מגינה אלל לפי שעה אי מינר רע אינה מגינה כלל אי מן הפורענות  
מגינה לעולם ותורה נמי למה תלחה  
הכמוז נאור משום דמגינה לעולם  
אי מן הפורענות מלוה נמי מגנא  
לעולם ואי (א) מינר רע דמללל הא  
לא מללל אלל לפי שעה:

זה תלמיד הבב דספקא ליה  
שמעתתא אליבא דהלכתא.  
מימה וסיף ניגול מוכנן והלל לא  
ניגול מינר רע רע צעידנא ללא עסיק  
כמורה וי"ל סמך תלמוד חסך מורטו  
לומנמו ועוסק כה ומסהרר כל שעה  
ואינו יודע' ד' אמות בלא מורה:  
והן אינן יודעין שעבירה מכבה  
מצוה. מימה והא אמר לעיל  
בין לרב יוסף בין לרבא מלוה אגוני  
מגנא מן הפורענות אפילו צעידנא  
ללא עסיק כה ועבירה מכבה מלוה  
לאו מלהגין מן היסורין קאמר אלל  
מליטול סכר לעמיד לנא כמו שפרש"י:  
ן

בהתהלכך תנחה אותך זה העוה"ו בשבכך תשמור עליך זו מיתה והקצרות  
היא תשיחך לעתיד לבא משל לאדם שהיה מהלך באישון לילה ואפילה ומתיירא  
מן הקוצים ומן הפחתים ומן הברקנים ומחיה רעה ומן (ב) הליסטיין ואינו יודע  
באיזה דרך מהלך נודמנה לו אבוקה של אור ניצל מן הקוצים ומן הפחתים  
ומן הברקנים ועדיין מתיירא מחיה רעה ומן הליסטיין ואינו יודע באיזה דרך  
מהלך כיון שעלה עמוד השחר ניצל מחיה רעה ומן הליסטיין ועדיין אינו  
יודע באיזה דרך מהלך הגיע לפרשת דרכים ניצל מכולם ד"א עבירה מכבה  
מצוה ואין עבירה מכבה תורה שנאמר 'מים רבים לא יוכלו לכבות את  
האהבה א"ר יוסף מצוה בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלא בעידנא דלא עסיק  
בה אגוני מגנא אצולי' לא מצלא תורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא  
דלא עסיק בה מגנא ומצלא מחקיף לה ר' רבה אלא מעתה דואג ואחיותפל  
מי לא עסקי בתורה אמאי לא הגינה עלייהו אלא אמר רבא תורה בעידנא  
דעסיק בה מגנא ומצלא בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצולי' לא  
מצלא מצוה בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה אגוני  
מגנא אצולי' לא מצלא רבינא אמר לעולם זכות תורה ודקאמרת אינה  
מצווה ועושה נהי דפקודי לא מפקדא באגרא (ד) דמקרין ומתניין בנייהו  
ונטרן להו לגבריהו עד דאתו מבי מדרשא מי לא פלגאן בדרהויהו מאי  
פרשת דרכים א"ר חסדא זה ת"ח ויום מיתה רב נחמן בר יצחק אמר זה  
ת"ח ויראת חטא מר וזטרא אמר זה ת"ח דסלקא ליה שמעתתא אליבא  
דהלכתא ד"א עבירה מכבה מצוה ואין עבירה מכבה תורה א"ר יוסף דרשיה  
רבי מנחם בר יוסי להאי קרא כי סיני ו'ואילמלא דרשוה דואג ואחיותפל הכי  
לא דרפו בתר דוד דכתיב 'לאמר אלהים עזבו וגו' מאי דרוש 'ולא  
יראה כך ערות דבר וגו' והן אינן יודעין שעבירה מכבה מצוה ואין  
עבירה מכבה תורה מאי כו' יבחו לו אמר עולא לא כשמעון אחי עוריה ולא  
כו' יוחנן דבי נשיאה אלא כהלל ושכנא דכי אחא רב דימי אמר הלל  
ושכנא אחי הוה הלל עסק בתורה שבנא עבר עיסקא לסוף אמר הלל  
נערוב וליפלוג יצתה בת קול ואמרה אם יתן איש את כל הון ביתו וגו':  
אומר

רשעים גמורים כלומר אמאי לא תליבו מן העבירות: לעולם וכו' דפורה. ולא עשוקת בתורה אלל שטורחא כננה ונכעלה שיעסקו:  
דמקריאן ומסניאן. שטורחתי על צניח להביאן לבית הספר לקרוא מקרא ולשנות משנה: ונערין לגבריהו. וממחיתו לנעליהן שיוצאין  
לעיר אחת ללמוד תורה: מאי פרשט דרכים. מהו ממה להגיע לפרשת דרכים דהא אבוקה היינו מצוה עמוד השחר היינו תורה אלל פרשת  
דרכים מאי היא: ויום המיפה. והוא תלמוד חסך כיום מותו יודע שלא פירש לכרוק מעליו עול תורה: ויראם טמא. וזה ליראת  
חטא אמר עזבה למורה ניצל מוכנן שהמורה מלמדו דכ"י מלוה דכ"י אסור וממה שהוא לר'ך לפרוש ויראת חטא מונעו מלדרוך  
אחרי יכרי: וסלקא ליה שמעספא אליבא דהלכתא. וה"ק עלה עמוד השחר ניגול מן המיה כו' וזה למורה ניגול מליה"ר ומן החטא  
ועדיין אינו יודע בזהו דרך מהלך אס יחנה שסייעוהו מן השמים להתקבל דכ"י צין כדכ"י להורות כהלכה וכמעשה הגיע לפרשת  
דרכים כלומר וזה לכך ניגול מכולם: לאמר אלהים עזבו. כך היו אומרים עליו אלהים עזבו שבא על אשת איש ואין אנו נעשין עליו  
דרפו ומפסוהו כי אין מלין אין לו זכות שזילנו שהעבירה כננה וכו'מיו: לא יראש כך. עבירה ואס יראה ושב מאחריך: שמעון אמי  
עוריה. מנא הוא כנשמה קמייתא דוכוחו ולמד מורה על ידי אחי שהיה עסק כפרקמטיא כ"י שיתלוק בכותל למודו של שמעון לכך הוה  
נקרא על שם עוריה אחיו. וכן ר' יוחנן למד ע"י הנשיא שהי' מפרנסו: הלל עסק בתורה. מתוך עוני רב כדמפרש נכמ' יומא (דף נ"ה):  
למדה

